

MØTEREFERAT

Fagråd anadrom fisk Rogaland

DATO: 5.10.2011

TILSTEDE: Trond Erik Børresen, møteleder og referent (FMRO), Knut Ståle Eriksen (NJFF Rogaland), Sigve Ravndal (Rogaland grunneigar og sjøfiskarlag), Henry Øglend (Rogaland grunneigar og sjøfiskarlag), Per Bringedal (Årdal elveigarlag), Arne Kalberg (Figgjo elveigarlag), Sigve Tengs (Bjerkreim fellesforvaltning), Jone Omdal (Eigersund kommune)

Sak 1

Møtet startet med en kort presentasjon av medlemmene i fagrådet. Tre av medlemmene i fagrådet var ikke til stede. Dette var Ole Martin Dahle (Suldal kommune), Per Øhmann (Norges fritids- og småfiskarlag) og Oddvar Vermedal (NJFF Rogaland).

Sak 2 Kort om 2011 sesongen

Hadde en kort runde rundt bordet om inntrykket av årets fiskesesong. Da fangstresultatene for de fleste vassdragene fortsatt ikke er klare er det fortsatt litt tidlig å konkludere. Det klare inntrykket er likevel at en i år har hatt en meget god oppgang av mellomlaks i de fleste vassdragene i fylket. Mellomlaksen er svært viktig for gytebestanden, vi forventer derfor god gytebestandsmåloppnåelse i 2011.

Når det gjelder smålaksen kan forløpige tilbakemeldinger tyde på at det er mindre av denne i år. Det er derfor knyttet usikkerhet til hvor sterk denne årsklassen er, og videre hvor mye mellomlaks (2-sjøvinter) vi kan forvente i elvene neste år. Først når resultatene årets skjellprøver og resultatene fra tellingene av gytefisk i høst er klare vil vi ha fullgod oversikt over årets sesong.

Sak 3 Retningslinjer for regulering av fiske

FM informerte kort om bakgrunn og retningslinjer for regulering av fiske. Direktoratet for naturforvaltning (DN) skal fastsette forskrifter om åpning av fiske i vassdrag og sjø. Tidligere hadde FM myndighet til regulering av fiske i elv (t.o.m. sesongen 2010). Bakgrunnen for endringen er å sikre best mulig samsvar mellom beskatning i sjø og elv ved at samme forvaltningsorgan vurderer og fastsetter alle reguleringer i fiske etter anadrom laksefisk. Videre legger departementet til grunn at fiske etter anadrom laksefisk i vassdrag fra og med 2012 reguleres i en nasjonal forskrift med enhetlig struktur og systematikk.

I fagrådet ble bruk av alternative virkemidler som for eksempel kvoter istedenfor fisketid diskutert. Jf. retningslinjene skal en kun benytte disse virkemidlene i vassdrag som er godt organisert. I Rogaland har vi mange små vassdrag hvor det er vanskelig å få til en fullgod organisering. Samtidig har vi lang tradisjon for bruk av kvoter som reguleringstiltak.

Per Bringedal poengterte at en i kommunene måtte bli flinkere til å hjelpe de mindre lagene. For eksempel kunne en etablere villfiskelag hvor en sammen jobbet med driftsplan, organisering m.m.

Jone Omdal sa at kommunen hadde fått mer myndighet på dette feltet, men at kommunen er avhengig av at grunneierne tar initiativet.

Knut Ståle Eriksen minnet om at når kvotene først ble innført i Rogaland var det en døgnkvote på 10 laks og/eller sjøaure, denne er seinere redusert til 5 og så til 3. Internt i NJFF er det også en diskusjon om det bør være en personlig årskvote for alle fiskere.

De aller fleste vassdraga i fylket med unntak av Suldalslågen og Bjerkreimselva er typiske flomvassdrag med periodevis svært gode fangster. Fagrådet mener derfor at dagens generelle kvote på 3 laks og/eller sjøaure (totalt 3 fisk) ved gode forhold har betydning for fangstuttaket og må videreføres.

Sak 4 Forslag til fisketider i elv og sjø

Hadde en region vis gjennomgang av forslag til regulering av fiske i vassdrag og sjø. Vassdrag som er stengt for fiske og vassdrag som av vitenskaplig råd for lakseforvaltning er vurdert å være overbeskattet ble vurdert spesielt. Etter en gjennomgang av de enkelte vassdrag ble fiske i tilhørende kystregion diskutert. De viktigste punktene som ble diskutert var:

Indre Rogaland (Ryfylkefjordane):

Suldalslågen: Vitenskaplig råd for lakseforvaltning har vurdert at det er fare for at forvaltningsmålet ikke er nådd for denne bestanden og at beskatningen bør reduseres moderat for å sikre oppnåelse av gytebestandsmålet. Suldalslågens forvaltningslag tilfredstiller kravene til lokal forvaltning, og kan selv fastsette fiskereguleringer i tråd med retningslinjene for regulering av fiske. Forvaltningslaget har foreslått fiske fra 10. juli til 20. september nedenfor Sandsfossen, og fiske fra 20. juli til 30. september ovenfor Sandsfossen. Samtidig foreslår laget at kvoten på 3 laks hvor av 1 villaks over 75 cm blir redusert til 2 laks pr. døgn uavhengig av størrelse. Fagrådet for anadrom laksefisk synes det er vanskelig å vurdere effekten av foreslått kvoteendring. Fagrådet vil følge det lokale rådet, men forvaltningslaget bør synliggjøre effekten av kvoteendringen.

Årdalselva: Vurdert av VRL at det er fare for at forvaltningsmålet for denne bestanden ikke er nådd og at beskatningen bør reduseres moderat for å sikre oppnåelse av gytebestandsmålet. Før 2011 innførte elveeigarlaget en kvote på 1 laks per fisker per sesong. Laget foreslår at en endrer fiske til fiske alle dager med en døgnkvote på 1 laks, fiske fra 20. mai til 20. august. Samtidig ønsker en å innføre midtsesongsrapportering med en evaluering av fiskeregimet midt i sesongen. Fagrådet var enige om at elveeierlaget allerede har gjort nødvendige grep for å redusere uttaket betydelig før sesongen 2011. De har også innført redskapsbegrensinger som en forventer har stor effekt på uttaket.

Forslaget om å fjerne døgnfredningen ble diskutert. Knut Ståle Eriksen og FM mener at døgnfredning kan ha stor effekt for uttaket, men at dette vil variere fra vassdrag til vassdrag. Per Bringedal poengterte at døgnfredningen når det ble innført var en prøveordning som ikke er evaluert. Jone Omdal var enig i at det var viktig å evaluere effekten av døgnfredning. Sigve Ravndal foreslo at en i forbindelse med en grundig midtsesongsevaluering kunne evaluere

effekten av å fjerne døgnfredningen og eventuelt gjeninnføre det som følge av en slik evaluering.

Når det gjaldt forslaget om å forskyve sesongen til 20. mai til 20. august var fagrådet enige om at det ble feil å åpne for fiske utenfor fisketidsrammen i et vassdrag som er vurdert å være moderat overbeskattet (2010). Fagrådet vil derfor fraråde at sesongen blir forskjøvet.

Vikedalselva: På grunn av svak gytebestand har Vikedalselva vært stengt for fiske i 2010 og 2011. Jf. VRL var det et høstbart overskudd i Vikedalselva i 2010 (147 % oppnåelse av gytebestandsmålet). Tellinger i fisketrappa tyder på at en i år har en god oppgang av fisk i vassdraget. Elveiegarlaget har kommet med innspill om å åpne for et meget begrenset prøvefiske i vassdraget. De foreslår fiske i juli måned med fredning mandag til onsdag. Samtidig foreslår de en kvote på en laks som vil redusere uttaket ved gode forhold og de vil innføre midtsesongsrapportering. Fagrådet støtter dette forslaget. I Vikedal var de elveiegarlaget raske til å frede vassdraget når det viste seg nødvendig. Strenge reguleringer og midtsesongsrapportering vil sikre at uttaket ikke blir for stort. Fagrådet legger til grunn at gytefisketellingene i høst bekrefter at det har vært god oppgang av laks i år.

Rødne: På grunn av svak gytebestand i 2009 har Rødneelva vært stengt for fiske i 2010 og 2011. Jf. VRL var det et høstbart overskudd i vassdraget i 2010 (165 % oppnåelse av gytebestandsmålet). Elveiegarlaget foreslår å åpne for fiske i samme periode som Vikedalselva, men med fiske fredag til søndag. De foreslår en kvote på 2 laks samtidig som vassdraget blir stengt ved liten vannføring. Fagrådet støttet dette forslaget. Fagrådet legger til grunn at gytefisketellingene i høst bekrefter at det har vært god oppgang av laks i år.

Sjø indre Rogaland:

VRL har vurdert at det er fare for at forvaltningsmålet for flere av bestandene i denne regionen ikke er nådd og beskatningen bør reduseres moderat. Jf. retningslinjene for regulering av fiske skal regulering av fiske i sjø og elv sees i sammenheng, og bestanden som er avgjørende for regulering av fiske i sjø skal ha minst like god beskyttelse i elv. Flertallet i fagrådet mente at dagens regulering av fiske i sjø i denne regionen var på et riktig nivå. Sigve Ravndal på vegne av Rogaland grunneigar og sjøfiskerlag poengterte at det burde være rom for utvidet sjølaksefiske i denne regionen. Fagrådet var enig i at dersom en åpner for et begrenset fiske i Vikedal og Rødne må en også åpne for et begrenset fiske i Vindafjord. I dag er det ikke åpnet for fiske i Vindafjord grunnet bestandene i Vikedalselva og Rødneelva.

Jæren og Dalane:

Ogna: VRL har vurdert at det er fare for at forvaltningsmålet ikke er nådd for denne bestanden og at beskatningen bør reduseres moderat. Videre vurderer VRL at det er sannsynlig at samme beskatningsnivå gir god oppnåelse dersom sjøoverlevelsen blir som i de senere år. I 2011 viser foreløpige fangstrapporteringer at det var svært god oppgang av laks i Ogna. Fagrådet mener derfor at dagens beskatningsnivå bør videreføres i Ogna. Da dette er et vassdrag hvor en periodevis kan få svært mange fisk er det viktig at kvoteordningen blir videreført.

Kvassheim og Varhaugselvene: Fagrådet støttet forslaget til endringer i disse elvene. I disse vassdragene er det periodevis svært godt fiske, det er derfor viktig at dagens kvoteordning blir videreført.

Håelva, Figgjo, Bjerkreimselva: Ingen endringer i fiskeregime foreslått. Fagrådet støtter derfor forslaget om å videreføre dagens fiskeregler i disse vassdragene.

Hellelandsvassdraget: Vassdraget har de siste årene hatt en god utvikling. Elveeierlaget foreslår å videreføre dagens reguleringsregime, men med en strengere kvote på 2 laks og/eller sjøaure (2 fisk totalt). Fagrådet støttet dette forslaget.

Sokndalselva: VRL har vurdert at denne bestanden sannsynligvis tåler høyere beskatning. I dag er fisketiden 15. juni til 20. september med fiske onsdag til og med søndag. Elveeierlaget har foreslått å åpne fiske alle dager. Basert på råd fra VRL, og utviklinga i vassdraget, vil fagrådet ta dette til følge.

Sjøfiske Jæren og Dalane:

VRL har vurdert at forvaltningsmålet for bestandene som beskattes i denne regionen sannsynligvis i all hovedsak er nådd og at det ikke er nødvendig med ytterligere tiltak for å redusere beskatningen.

Sigve Ravndal understreket at det for denne regionen bør være rom for utvidet fiske i sjø. Et viktig poeng er at det i dag er større skjevdeling mellom det som fanges i elv og sjø enn tidligere. I dag er fordelingen 80-20, mot 50-50 tidligere. Per Bringedal understreket at en måtte se fangstene i forhold til antall fiskere også. Det er i dag færre registrerte sjølaksefiskere enn tidligere. Henry Øglend poengterte at fisketiden uansett er redusert fra 2 måneder til 3 uker, mens fiske i Bjerkreimselva er utvidet. FM understreket at en viktig grunn til den reduserte fisketiden i sjø er å unngå skjev beskatning av laksen i Bjerkreimselva. Fagrådet, med unntak av sjølaksefiskerne, foreslår derfor å videreføre dagens reguleringsregime i denne regionen.

Stad til stavanger:

Sjøfiske: I denne regionen har en i dag svært kort fisketid. VRL har likevel vurdert at beskatningen i denne regionen trolig er utenfor bærekraftige rammer. Fagrådet mener det er behov for å se på inndelingen av denne regionen. Et samlet fagråd mener det er viktig å få plass et nytt overvåkingsfiske (se eget punkt under).

Overvåkingsfiske:

Beskatningsrådene og inndeling av fiskeområder bygger i stor grad på gamle merkeundersøkelser. Fagrådet mener det er svært viktig å få på plass et nytt overvåkingsfiske i sjøen. Viktig kunnskap vil være: Hvilke bestander beskattes? Hvordan er fordelingen gjennom sesongen? m.m.

Fiske etter sjøaure

Fagrådet mener det er sterke grunner til fortsatt fredning av sjøauren i vassdraga i Ryfylke. Bestandene er fortsatt svak og trusselbildet er ikke endret. Selv om det har vært en liten bedring de to siste årene så er vi langt ifra en bærekraftig bestand i de aller fleste vassdragene i Ryfylke. FM mener fortsatt at fiske etter sjøaure i Lyseelva er bærekraftig.

Utvida fiske etter oppdrettslaks:

I dag er det åpnet for fiske etter rømt oppdrettslaks med kilenot, lakseverp og krogarn i perioden 15. oktober til 28. februar. FM er usikker på hvor stor andel av fisken som blir fanget i starten av denne perioden som er rømt oppdrettslaks. Jf. retningslinjene for regulering av fiske skal andelen rømt oppdrettslaks normalt ligge på minst 90 % i områder hvor

gytebestandsmål ikke oppfylles føre en åpner for fiske (s.11-12). De siste årene har en i flere vassdrag hatt sein oppvandring av villaks. Blant annet er det i de fleste vassdragene hvor det fanges stamfisk meldt om en god del blank fisk på elva. FM forslår derfor utsatt oppstart av dette fiske til 1. november. For å kartlegge andelen rømt fisk og innvandringsmønster bør en likevel ha et overvåkingsfiske hvor blant annet dette blir kartlagt. Fagrådet støttet denne vurderingen.